

**Sinteza propunerilor la
proiectul Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice**

Punctul propus spre modificare	Text conform proiectului	Redacția propusă de titularul de licență care a prezentat avizul	Obiecțiile și argumentele ANRE privind acceptarea sau respingerea propunerii
Î.S. „Moldelectrica” (aviz nr.46-54/629 din 03.05.2019)			
La AIR-ul Metodologiei date		<p>Considerăm, că elaborarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice este binevenită pentru aprobarea ulterioară a noilor Reguli ale Pieții Energiei Electrice.</p> <p>Ținem să menționăm necesitatea considerării acestor costuri suplimentare la calculul tarifelor aplicate participanților reglementați ai pieții.</p> <p>În același timp, reieșind din faptul lipse unor Reguli revizuite ale PEE care ar stabili în detaliu responsabilitățile, funcțiile și drepturile fiecărui participant inclusiv Operatorul PEE, aprobarea unei Metodologii poate fi prematură.</p>	<p>Metodologia în cauză definește mecanismul aplicat la determinarea tarifului reglementat pentru serviciul de operare a pieții precum și determinarea cheltuielilor care se includ în structura tarifului.</p> <p>Atribuțiile operatorului pieții energiei electrice și structura activității acestuia este clar stabilită în art.82 din Legea nr.107 cu privire la energie electrică, iar principiile pe care trebuie să se bazeze o metodologie de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate, precum și componentele care trebuie să le ia în considerare în scopuri tarifare sunt clar stabilite în art. 87 din Legea 107/2016.</p> <p>Elaborarea Metodologiei nu este condiționată de aprobarea Regulilor pieței energiei electrice sau a oricărui act normativ.</p>
ÎCS RED Union Fenosa S.A. (aviz nr. 0103/28760-20190507 din 07.05.2019)			
Referitor la Analiza Impactului de Reglementare			
Pct.1 stabilirea complexității analizei impactului de reglementare		<p>Nivelul de interes public este 3, dat fiind că Metodologia în cauză se emite în premieră. Totodată, așa cum toate costurile aferente activității Operatorului pieței energiei electrice se propune a fi incluse în tariful final aceste costuri au o povară tarifară asupra consumatorului final. Prin urmare, ”Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse” trebuie să fie calificată, cel puțin, cu 2 puncte.</p> <p>În situația dată, punctajul final va avea valoarea 8, deci AIR-ul dat necesită o analiză complexă.</p> <p>Totodată, pentru o evaluare justă a ”Criteriului” ”Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse” solicităm</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În aviz nu au fost prezentate argumente care ar demonstra necesitatea modificării punctajului atribuit.</p> <p>Faptul că metodologia este elaborată în premieră a condiționat atribuirea cu 3 la gradul de inovație a intervenției date (litera b).</p> <p>Nivelul de interes public rămâne 2 deoarece calcularea, aprobarea și aplicarea tarifelor pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice va afecta nemijlocit doar participanții la piața angro a energiei electrice, dar nu va avea un impact simțitor asupra consumatorilor finali.</p> <p>Plata pentru operarea pieței nu este prevăzută de prevederile metodologiei date, dar este prevăzută de către Legea cu privire la energia electrică în art.80</p>

		<p>Autorilor să prezinte valoarea finală a costurilor estimate necesare activității Operatorului pieței energiei electrice. În dependență de mărimea acestor costuri criteriul ”Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse” ar putea fi evaluat la nivelul de 3 puncte.</p> <p>Așa cum toate costurile aferente activității Operatorului pieței energiei electrice se propune a fi incluse în tariful final, aceste costuri au o povară tarifară asupra tuturor consumatorilor finali. Prin urmare, criteriul ”Mărimea potențialelor impacturi ale inițiativei propuse” trebuie evaluat la nivelul de 3 la pct.(a) și cel puțin 2 la pct.(c).</p>	<p>alin.(3). Gradul de impact al intervenției date asupra unui grup al sectorului economic va fi neesențial.</p>
<p>Pct.5 Analiza și compararea acțiunilor. Costuri</p>		<p>În calitate de reper ar putea fi adus la cunoștință tariful operatorului de piață din România. Având în vedere că energia furnizată pe piața RM este mult mai mică, decât în țara vecină, am putea să ne așteptăm la un tarif substanțial pe piața autohtonă. În orice caz, aceste costuri pot fi determinate, fie orientativ, ele servind pentru identificarea tarifului operatorului de piață și impactul acestuia la tariful pentru consumatorii finali.</p>	<p>Nu se acceptă Plata pentru operarea pieței nu este prevăzută de prevederile metodologiei date, dar este prevăzută de către Legea cu privire la energia electrică în art.80 alin.(3).</p>
<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii (aviz nr.07- 3076 din 15.05.2019 și nr. 07-3238 din 22.05.2019)</p>			
		<p><i>Definirea problemei</i> privind lipsa unei entități juridice (operatorul pieței energiei electrice) și absența unui mecanism în baza căruia să fie calculat tariful pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice, menționăm faptul că crearea unei piețe angro de energie electrică presupune parcurgerea unei succesiuni logice de acțiuni, ce încep cu elaborarea și aprobarea Regulilor pieței de energie electrică și continuă cu desemnarea Operatorului pieței și operaționalizarea acestuia, inclusiv prin stabilirea tarifului perceput de acesta. Fără cunoașterea Regulilor pieței energiei</p>	<p>Se acceptă Se elimină din conținutul AIR- lui problema lipsei la moment a unei entități juridice (operatorul pieței energie electrică)</p>

		<p>electrice nu poate fi evaluat volumul activității și nici elaborată structura Operatorului pieței, Guvernul aflându-se în imposibilitatea de a-l desemna.</p> <p>La fel, se atrage atenția că desemnarea unui operator fără existența cadrului legal necesar funcționării, inclusiv legislația secundară și fără a exista garanția unui număr suficient de participanți la piață, va duce la crearea unei structuri nefuncționale, generatoare de costuri. În cazul în care tarifele se vor aplica per tranzacție, există riscul ca noua structură să fie fără venituri sau respectivele tarife să fie foarte mari, datorită numărului mic de participanți.</p> <p>În concluzie, considerăm că la moment, este prematur să discutăm o Metodologie tarifară pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice și mizează pe o conlucrare succesivă între reprezentanții ANRE și Ministerul Economiei și Infrastructurii, pentru punerea în discuție a următoarelor aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regulile pieței energiei electrice (este important dacă piețele centralizate vor fi cu participare obligatorie sau voluntară); - Opțiunile privind desemnarea Operatorului pieței energiei electrice (regim de piață independentă, regim de piață cuplată, societate total independentă, societate filială cu personalitate juridică a Î.S. Moldelectrica, etc.); - Opțiunile privind stabilirea și aplicarea tarifului (de la toți participanții la piață, doar de la participanții la piețele centralizate etc.).	<p>Conform art. 96, alin. (21) din Legea nr. 107 din 27 mai 2016 cu privire la energia electrică Agenția este obligată să elaboreze, publice și să pună în aplicare actele normative noi prevăzute de legea, Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice nefiind o excepție în acest sens.</p> <p>Legea 107/2016 nu condiționează elaborarea Metodologiei menționate de aprobarea Regulilor pieței energiei electrice sau a oricărui act normativ.</p> <p>Mai mult, atribuțiile operatorului pieții energiei electrice și structura activității acestuia este clar stabilită în art.82 din Legea nr.107 cu privire la energie electrică, iar principiile pe care trebuie să se bazeze o metodologie de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor și a tarifelor reglementate, precum și componentele care trebuie să le ia în considerare în scopuri tarifare sunt clar stabilite în art. 87 din Legea 107/2016.</p> <p>În scopul asigurării activității stabile din punct de vedere financiar a operatorului pieței energiei electrice proiectul metodologiei în cauză a fost elaborat cu beneficiind de asistență tehnică din partea Comunității Energetice, în cadrul proiectului EU4Energy.</p> <p>Menționăm că aprobarea Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de operare a pieței energiei electrice urmează să asigure un cadru predictibil privind fiabilitatea financiară a operatorului pieței energiei electrice, astfel îndeplinind una din premise necesare pentru desemnarea operatorului pieței(pregătirea legislației secundare, fără de care nu va fi posibilă activitatea operatorului pieței energiei electrice).</p>
--	--	---	--

		Astfel, comunicăm că până la clarificarea elementelor expuse supra, Ministerul Economiei și Infrastructurii se abține de a aviza proiectul AIR în forma prezentată.	
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (aviz nr.03-02/412 din 17.05.2019)			
Obiecții și propuneri nu sunt			
Consiliul Concurenței (aviz nr.DJ-06/232-1276 din 31.05.2019)			
Obiecții și propuneri nu sunt			